

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESA

LĒMUMS

PAR TIESVEDĪBAS IZBEIGŠANU

LIETĀ NR. 2005-23-03

Rīgā

2005. gada 29. novembrī

Latvijas Republikas Satversmes tiesa šādā sastāvā: tiesas rīcības sēdes priekšsēdētājs Aivars Endziņš, tiesneši Gunārs Kūtris, Romāns Apsītis, Aija Branta, Ilma Čepāne, Juris Jelāgins un Andrejs Lepse,

2005. gada 29. novembrī rīcības sēdē, izskatot lietu Nr. 2005-23-03 „Par Ministru kabineta 2004. gada 28. septembra noteikumu Nr. 804 „Noteikumi par darba samaksas sistēmu no valsts budžeta finansējamo institūciju ārstniecības personām un sociālā darba speciālistiem” 8. punkta atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 91. pantam”,

konstatēja:

1. 2005. gada 4. oktobrī Latvijas Republikas Satversmes tiesa (turpmāk – Satversmes tiesa) ierosināja lietu pēc Valsts cilvēktiesību biroja pieteikuma.

Pieteikumā apstrīdēta Ministru kabineta 2004. gada 28. septembra noteikumu Nr. 804 „Noteikumi par darba samaksas sistēmu no valsts budžeta finansējamo institūciju ārstniecības personām un sociālā darba speciālistiem”

8.punkta (turpmāk – apstrīdētā tiesību norma) atbilstība Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 91. pantam.

Ministru kabineta 2004. gada 28. septembra noteikumu Nr. 804 „Noteikumi par darba samaksas sistēmu no valsts budžeta finansējamo institūciju ārstniecības personām un sociālā darba speciālistiem” 8. punkts pieteikuma iesniegšanas brīdī noteica, ka darba stāžu ārstniecības un sociālo pakalpojumu jomā uzskaita, sākot ar 1993. gada 1. janvāri, un nosaka pēc stāvokļa uz kārtējā gada 1. janvāri.

Savukārt minēto noteikumu 7. punkts paredzēja, ka darbinieks saņem ikmēneša piemaksu par darba stāžu ārstniecības un sociālo pakalpojumu jomā atbilstoši darba stāžam, kas aprēķināts saskaņā ar šo noteikumu 8. punktu.

2. Pieteikuma iesniedzējs – Valsts cilvēktiesību birojs – lūdz atzīt apstrīdēto tiesību normu par neatbilstošu Satversmes 91. pantam.

Pieteikuma iesniedzējs norāda uz Satversmes tiesas atzīto, ka no Satversmes 91. panta pirmā teikuma izriet vienlīdzības princips, kas liedz valsts institūcijām izdot tādas normas, kas bez saprātīga pamata pieļauj atšķirīgu attieksmi pret personām, kuras atrodas vienādos apstākļos.

Valsts cilvēktiesību birojs secina, ka ārstniecības personām un sociālā darba speciālistiem, kas sākuši strādāt pēc 1993. gada, piemaksa par darba stāžu tiek aprēķināta, ņemot vērā visu nostrādāto periodu. Savukārt personām, kas sākušas strādāt pirms 1993. gada, piemaksa tiek aprēķināta tikai par daļu no nostrādātā perioda.

Pieteikuma iesniedzējs uzskata, ka atšķirīgai darba stāža uzskaitē nav pamatojuma, jo ārstniecības personu un sociālā darba speciālistu galvenais uzdevums – personu ārstēšana un palīdzība sociālo problēmu gadījumā – pēc 1993. gada nav mainījies. Ir mainījušās tehnoloģijas un palīglīdzekļi, taču ārstniecības personu pienākums ārstēt cilvēkus ar visām pieejamām metodēm nav mainījies.

Pieteikumā ir norādīts, ka nav pamata darba stāžu un no tā atkarīgo piemaksu apmēru saistīt ar iegūto izglītību. Turklāt 1992. vai 1993. gadu nevarot uzskatīt par kritēriju tam, ka persona būtu ieguvusi atbilstošu izglītību medicīnas sfērā.

Tādējādi Valsts cilvēktiesību birojs secina, ka atšķirīgai attieksmei nav objektīva un saprātīga pamata.

3. Institūcija, kas izdevusi apstrīdēto normu, – **Ministru kabinets** – atbildes rakstā norāda, ka apstrīdētās tiesību normas leģitīmais mērķis bija veicināt un atbalstīt veselības aprūpes un sociālā darba nozares darbinieku tālāko izglītību.

Ministru kabinets arī atzīst, ka apstrīdētā tiesību norma bez atbilstoša pamatojuma pieļauj atšķirīgu attieksmi pret personām, kuras attiecīgajā nozarē bija nodarbinātas jau pirms 1993. gada, un personām, kuras sākušas strādāt pēc 1993. gada.

4. Lai novērstu konstatēto nepilnību, Ministru kabinets 2005. gada 1. novembra sēdē pieņēma un 2005. gada 9. novembrī stājās spēkā noteikumi „Grozījumi Ministru kabineta 2004. gada 28. septembra noteikumos Nr. 804 „Noteikumi par darba samaksas sistēmu no valsts budžeta finansējamo institūciju ārstniecības personām un sociālā darba speciālistiem””, ar kuriem tiek izslēgts minēto noteikumu 8. punkts.

5. Tā kā apstrīdētā tiesību norma ir zaudējusi spēku, tiesvedība lietā ir izbeidzama.

Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz Satversmes tiesa likuma 29. panta pirmās daļas 2. punktu, Satversmes tiesa

nolēma:

izbeigt tiesvedību lietā Nr. 2005-23-03 „Par Ministru kabineta 2004. gada 28. septembra noteikumu Nr. 804 „Noteikumi par darba samaksas sistēmu no valsts budžeta finansējamo institūciju ārstniecības personām un sociālā darba speciālistiem” 8. punkta atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 91. pantam”.

Lēmums nav pārsūdzams.

Rīcības sēdes priekšsēdētājs

A. Endziņš